

Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο»

Τεύχος
2
ΙΟΥΝΙΟΣ 2018

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ

ΤΑΞΗ

Συλλογική Έκδοση Εκπαιδευτικών / Πιλοτικό Πρόγραμμα Φρενέ

ΤΙ ΝΕΑ;

Η ζωή των παιδιών
αφορμή για συζήτηση
και νέα γνώση

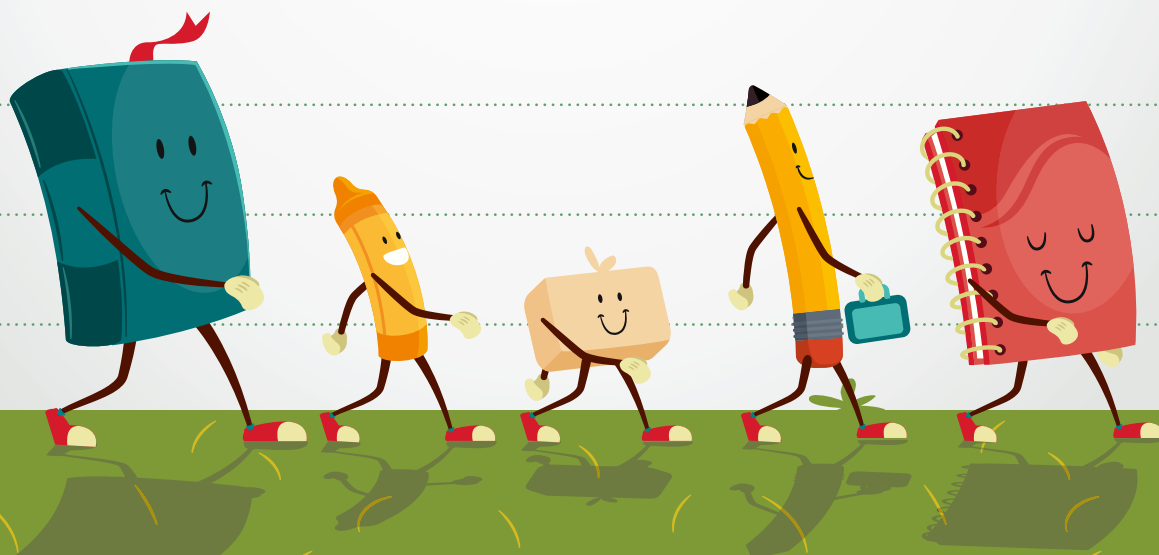
ΜΙΚΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

Το παιδί δημιουργός
και η διάδοση
του έργου του

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΑΞΗΣ

Ένα καθημερινό
βήμα
πολιτεΐτητας

Αθήνα, 2018

Για να μην βαραίνει το κείμενο με διπλούς γραμματικούς τύπους χρησιμοποιήσαμε σε όλη την εφημερίδα μας μόνο το θηλυκό γένος ως συμπεριληπτικό και του αρσενικού. Με αυτόν τον τρόπο θέλουμε να προκαλέσουμε συζήτηση για τη σεξιστική χρήση της γλώσσας.

Εισαγωγή

Με ιδιαίτερη χαρά και υπερηφάνεια σας παρουσιάζουμε το δεύτερο τεύχος της εφημερίδας μας «Συνεργατική τάξη». Περιλαμβάνει παρουσιάσεις των εργασιών και των δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν από τάξεις εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα Φρενέ.

Στο διετές πιλοτικό πρόγραμμα επιμόρφωσης και εφαρμογής της παιδαγωγικής Φρενέ – θεσμικής παιδαγωγικής συμμετέχουν 120 εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από δημόσια σχολεία της Αττικής. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που προέκυψε από συνεργασία της παιδαγωγικής ομάδας «Το Σκασιαρχείο», που είχε την σχετική πρωτοβουλία και ανέλαβε την υλοποίηση του προγράμματος, με το ΙΕΠ και το Υπουργείο Παιδείας.

Κατά την σχολική χρονιά 2016-17 πραγματοποιήθηκαν οι επιμορφώσεις και άρχισε η αξιοποίηση των παιδαγωγικών εργαλείων Φρενέ στα σχολεία των συμμετεχόντων ενώ η τρέχουσα σχολική χρονιά 2017-2018 υπήρξε η χρονιά της γενικευμένης εφαρμογής των τεχνικών και των παιδαγωγικών εργαλείων καθώς και, πράγμα πολύ σημαντικό, της παρουσίασης του εκπαιδευτικού έργου, της τακτικής ανταλλαγής των εμπειριών μεταξύ των εκπαιδευτικών, της ανταλλαγής απόψεων και του κοινού αναστοχασμού. Κατά γενική ομολογία η φάση αυτή υπήρξε ιδιαίτερα γόνιμη και εποικοδομητική για όλους και όλες μας.

Μια μικρή αλλά εύγλωπη (και τόσο ενθαρρυντική για την αλλαγή σε προοδευτική κατεύθυνση των εκπαιδευτικών πραγμάτων στην χώρα μας!) παρουσίαση του έργου ορισμένων από τις τάξεις και τα σχολεία των εκπαιδευτικών Φρενέ περιλαμβάνει η έκδοση που κρατάτε στα χέρια σας.

Υπάρχουν πολύ περισσότερες συνεργατικές τάξεις, σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, που εμπνέονται από το πνεύμα και τη φιλοσοφία της παιδαγωγικής Φρενέ και που η παρουσίαση της δουλειάς τους ήταν αδύνατο να γίνει στον περιορισμένο χώρο αυτής της εφημερίδας.

Σας παρακαλούμε να περιμένετε για το σκοπό αυτό το επόμενο φύλλο... Μέχρι τότε σας ευχόμαστε καλή ξεκούραση, καλά διαβάσματα, επαναφόρτιση των μπαταριών μας στο καλοκαίρι που έρχεται και καλή αντάμωση στα σχολεία μας, στον αγώνα για μια άλλη εκπαίδευση..., για μια άλλη κοινωνία...

Συνεργατικά,

Η παιδαγωγική ομάδα «Το Σκασιαρχείο»

Ο χώρος μας για το Συμβούλιο της Τάξης! Τι νέα;

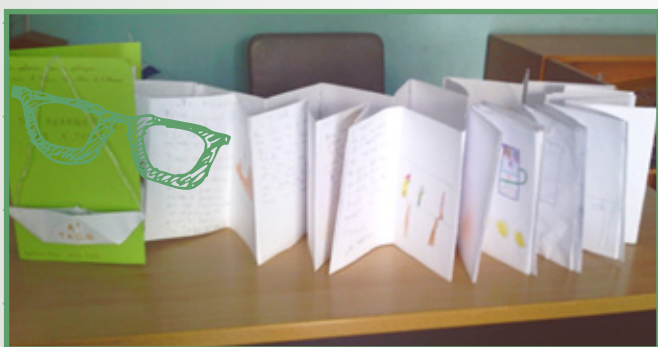
Με αφορμή την υλοποίηση κοινού περιβαλλοντικού και πολιτιστικού προγράμματος με τίτλο: «Το παιδί, η πόλη & τα μνημεία»; αποφασίσαμε με την συνάδελφο του 12/θεσίου Πειραματικού Δημοτικού της Μαρασλείου, κυρία Χαρλαμπίτα Ασπασία, που διδάσκει επίσης σε Δ' τάξη, να προτείνουμε στα παιδιά μας να αλληλογραφηθούν και να ανταλλάξουν εμπειρίες από τις δράσεις τους.

Με μεγάλη μας χαρά, οι μικρές μαθήτριες ενθουσιάστηκαν με την ιδέα και αφού αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε εμείς αυτή τη διαδικασία, καταπιάστηκαν αμέσως με κατασκευές και πληροφορίες που ήθελαν να συμπεριλάβουν στο γράμμα τους: Έτσι, μετά από συμβούλιο τάξης, αποφάσισαν να γράψουν για τις επισκέψεις που υλοποιήσαμε σε αγάλματα της γειτονιάς και του κέντρου και τι αποκόμισαν από το πρόγραμμα έως τώρα.

Όμως επειδή ήθελαν να συστηθούν κατά κάποιον τρόπο και πιο προσωπικά, κατασκευάσαμε μια γιρλάντα από μαργαρίτες, όπου σε κάθε πέταλο έγραφαν το όνομά τους και κάτι που τους χαρακτήριζε ή τους άρεσε πολύ. Επίσης, ζωγράρισαν την τάξη και τις ίδιες, για να έχουν μια καλύτερη εικόνα οι παραλήπτες μας για την ταυτότητα της ομάδας μας και πρόσθεσαν μικρές κατασκευές με συνθήματα από το πρόγραμμα μας και ένα από τα βιβλιαράκια που έφτιαζαν στα πλαίσια του προγράμματος.

Τα μικρά βιβλία!

Το βιβλίο «ακορντεόν»!

Η αγωνία για την απάντηση ήταν μεγάλη! Και η μέρα αυτή δεν άργησε! Οι μικρές μαθήτριες με ενθουσιασμό άνοιξαν το γράμμα που μας έστειλαν τα παιδιά της Μαρασλείου και αφού έκατσαν σε κύκλο στη αυλή και αράδιασαν το περιεχόμενο του φακέλου, μία μαθήτριά ανέλαβε να διαβάσει το γράμμα. Στη συνέχεια, άρχισαν να επεξεργάζονται τις ζωγραφιές και τις κατασκευές που έλαβαν και με μεγάλη χαρά και έκπληξη ανακάλυπταν κοινά στοιχεία με παιδιά σε μια άλλη γειτονιά της πόλης μας, που ίσως να μην είχαν τη δυνατότητα να γνωρίσουν και να ανταλλάξουν εμπειρίες από κοντά.

Η όλη διαδικασία της αλληλογραφίας ήταν πολύ δημιουργική και ευχάριστη για τις μαθήτριες και κλείνοντας το σχολείο για καλοκαίρι, συμφωνήσαμε να την επαναλάβουμε του χρόνου από το Σεπτέμβρη!

σε όποιον το κρατάει. Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο και όταν έρθει η σειρά τους να πάρουν το λόγο, θέτουν στην ομάδα ένα θέμα συζήτησης ή μιλάνε για κάποιο νέο που θέλουν να μοιραστούν με την ομάδα.

Τα παιδιά αγκάλιασαν με πολύ ενδιαφέρον το έθιμο και κάθε τμήμα έφτιαξε το δικό του talking stick με φυσικά υλικά.

Επιπλέον, επιλέχθηκε για επεξεργασία στις ομάδες το κείμενο της απάντησης του τελευταίου φύλαρχου Ινδιάνου στον στρατηγό των Η.Π.Α. όπου τίθενται οικολογικά θέματα, όπως η αγοροπωλησία της γης και η σχέση του ανθρώπου με το φυσικό του περιβάλλον. Η κάθε ομάδα επέλεξε ποιο κομμάτι του κειμένου θα δραματοποιήσει για να παρουσιάσει στην ολομέλεια στην αυλή του σχολείου χρησιμοποιώντας τις τεχνικές της παντομίμας και του λεκτικού αυτοσχεδιασμού, όπως της διδάχθηκε στο μάθημα της θεατρικής αγωγής.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε η συνειδητοποίηση των μαθητριών πάνω στα διαφορετικά μοντέλα ζωής των αποικιοκρατών και των ιθαγενών Ινδιάνων.

45ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

🔔 ΤΑΞΗ Δ | Λάουρα Ασημακοπούλου (ηθοποιός-θεατρολόγος)

Με τα δυο τμήματα της Δ' τάξης του 45ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών προσεγγίσαμε την τεχνική του «συμβούλιου τάξης» σε συνδυασμό με την τεχνική «τι νέα;» Βάζοντας σε εφαρμογή ένα παλιό ινδιάνικο έθιμο, το «talking stick». Το «ραβδάκι που μιλάει» φτιάχνεται από φυσικά υλικά (φύλλα, φτερά, κλαδιά, χάντρες) και προσφέρει το δικαίωμα ομιλίας

Σχολική Εφημερίδα

Οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γ1 τάξης εργαζόμενοι/νες συνεργατικά και σύμφωνα με την παιδαγωγική ΦΡΕΝΕ, δημιούργησαν τη σχολική εφημερίδα. Το συμβούλιο της τάξης επέλεξε τον τίτλο της εφημερίδας και συγκέντρωσε υλικό από όλες τις τάξεις του σχολείου, το οποίο αποτέλεσε τις θεματικές των σελίδων της εφημερίδας.

Κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης στην παιδαγωγική Φρενέ εφαρμόστηκαν οι εξής πρακτικές στην Στ' τάξη του 45ου Δ. Σχολείου Αθηνών.

- Το Συμβούλιο Τάξης
- Τι νέα;
- Ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες
- Δημιουργία επιτοίχιων αφίσων με αντιπολεμικό περιεχόμενο
- Δημιουργία βιβλίου με τίτλο: «Δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα»
- Παραγωγή λογοτεχνικών κειμένων/ποιημάτων για την ειρήνη και τον πόλεμο (οι αφίσες, τα ποιήματα, τα κείμενα και το βιβλίο τους παρουσιάστηκαν από τις μαθήτριες στους γονείς, στο Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων, σε εκπαιδευτικούς και στην υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων της Α' Διεύθυνσης ΠΕ Αθήνας κ. Π. Κύρδη)
- Συνεργασία με τη Γ' τάξη (με ποικίλο υλικό) για την εφημερίδα του σχολείου.
- Δημιουργία μικρών βιβλίων
- Συμμετοχή σε δρώμενα της γειτονιάς: στολισμός παρτεριών του πεζόδρομου, ενεργός συμμετοχή σε ανοιξιάτικα δρώμενα της Κυψέλης κ.ά.

Στο μάθημα των Γερμανικών οι μαθητές και οι μαθήτριες (Ε' και ΣΤ' τάξεις) σε ομάδες 2-4 ατόμων μοίρασαν τις ενότητες που είχαν διδαχθεί το σχολικό έτος, και έφτιαξαν με τις ζωγραφιές τους μια ολόκληρη πόλη. Έτσι, μέσα από αυτές τις ζωγραφιές, επιτεύχθηκε η επανάληψη του λεξιλογίου, καθώς μέρος της εργασίας τους ήταν να ονομάσουν στη γερμανική γλώσσα ότι ζωγράφιζαν. Τέλος, κάθε εργασία παρουσιάστηκε στο σύνολο της τάξης.

Τα δικά μας «μικρά βιβλία»

Η δική μου επαφή, όπως και των μαθητριών μου, με την Παιδαγωγική Φρενέ δεν έγινε ίσως με τον τρόπο που ακολουθείται συνήθως από συναδέλφισσες που έχουν εξοικειωθεί με τις τεχνικές της συγκεκριμένης Παιδαγωγικής. Ήταν περισσότερο μια απόπειρα να δώ κατά πόσο το ενδιαφέρον των μικρών μαθητριών για μάθηση μπορεί να προέλθει από τις ίδιες με την κατάλληλη ενθάρρυνση. Έτσι, μέσα από εμπυχωσείς που εφαρμόζω για την αγάπη προς το βιβλίο, ζήτησα από τα παιδιά να γράψουν τα δικά τους κείμενα με ό,τι τους ενδιέφερε περισσότερο και ό,τι θα ήθελαν να επικοινωνήσουν και στις συμμαθήτριά τους: μια ιστορία φανταστική ή πραγματική, μια εμπειρία τους από κάποιο ταξίδι, κάποια πειράματα με τα οποία είχαν καταπιαστεί, ένα τραγούδι που σκάρωσαν, σπιδήποτε! Ήταν η πρώτη φορά που το θέμα ήταν τελείως ελεύθερο, βασισμένο κάποιες φορές στο «Τι νέα». Ήταν και η πρώτη φορά που δεν ήταν «υποχρεωτική εργασία»! Τα έργα τους δέθηκαν με τη βοήθεια ειδικής τεχνικής βιβλιοδεσίας, «Γιαπωνέζικη», σε καλλιτεχνικό εργαστήριο που έγινε ένα απόγευμα και στο οποίο συμμετείχαν τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους. Επιπλέον τα έτοιμα βιβλία τους εκτέθηκαν στη Βιβλιοθήκη του σχολείου μας την εβδομάδα που ήταν αφιερωμένη στο παιδικό βιβλίο, στις αρχές Απριλίου. Με εντυπωσίασε πολύ η μεγάλη συμμετοχή των παιδιών και κυρίως των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες! Είχαν τόσο μεγάλη αγωνία για την έκβαση της όλης δράσης που ρωτούσαν συνεχώς αν διάβασα τα έργα τους και αν μου άρεσαν! Ποτέ άλλοτε τόσα παιδιά δεν με ρωτούσαν αν μου άρεσε πραγματικά το κείμενό τους! Δεν ήταν μια «έκθεση», ήταν η «ψυχή τους». Και μόνο γι' αυτό νιώθω ότι η Παιδαγωγική Φρενέ έχει πολλά στοιχεία τα οποία μπορώ να προσαρμόσω σε ένα σχολείο που θα φέρει τα παιδιά πραγματικά κοντά του.

Είμαι η Μαίρη Καραφωτιά, δασκάλα στο 4ο ΔΣ Ταύρου και το βρίσκω πολύ όμορφο 8 άνθρωποι από το ίδιο σχολείο να συν-βαδίζουμε για άλλη μια φορά στα ίδια χνάρια μέσα από το επιμορφωτικό πρόγραμμα για την Παιδαγωγική του Freinet.

Με τα Πρωτάκια μου από την αρχή σχεδόν της σχολικής χρονιάς, στο ξεκίνημα κάθε Δευτέρας μοιραζόμασταν ό,τι ήθελε ο καθένας κι η καθεμιά μας από το Σαββατοκύριακο που είχε τελειώσει («Τι νέα;»). Αρχικά ο χρόνος για όποιο παιδί ήθελε να μιλήσει ήταν 1 λεπτό και αφού έβλεπα ότι με τον καιρό κάποια παιδιά ήθελαν να μιλάνε περισσότερο, κουβεντιάσαμε και αποφασίσαμε να διπλασιάσουμε το χρόνο («Συμβούλιο Τάξης»). Κάθε βδομάδα, ένα παιδί οριζόταν βοηθός μετά από κλήρωση και κρατούσε το χρόνο με τη βοήθεια μιας κλεψύδρας. Η ώρα του μοιράσματος άρεσε πολύ στα παιδιά και τα χάζευα όταν κατάφερναν να κουβεντιάσουν χωρίς να τους θυμίζω τη διαδικασία. Αρχικά, υπήρξαν κάποια που δεν ζητούσαν το λόγο, στην πορεία όμως ξεθάρρεψαν σχεδόν όλα τους.

Την τελευταία μέρα της σχολικής χρονιάς, τα παιδιά παρουσίασαν στους γονείς τους φωτογραφίες από τις δράσεις μας εντός και εκτός σχολείου. Γονείς και παιδιά, σε ομάδες, έφτιαξαν τα πόστερ τους, αποχαιρετώντας με μία λέξη/σκέψη/συναίσθημα και ζωγραφιές την Α΄ Δημοτικού.

Σε μία από τις δράσεις αυτές, τα δύο τμήματα της Α΄ τάξης του σχολείου μας βγήκαμε στη γειτονιά και αναζητήσαμε μνημεία σχετικά με τη γερμανική Κατοχή και την Εθνική Αντίσταση. Αφορμή ήταν η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου. Η δασκάλα του άλλου τμήματος είναι η Θεοδοσία Νικολακοπούλου, συμμαθήτριά μας στην επιμόρφωση αυτή. Επίσης, μας συνόδευσε ο γυμναστής μας, ο κ. Παναγιώτης.

Άνοιγμα στην κοινότητα

Το διάστημα Ιανουάριος με Μάρτιος 2017 η τάξη μου (Δ2) συνεργάστηκε με την ομάδα "σκυτάλη" για ένα δίωρο την εβδομάδα, με θεματολογία: κίνηση, μίμηση, δραματοποίηση, συνεργασία. Στις 18 του Μάη η Στ΄ τάξη από το 50ο Δημοτικό Αθηνών μας επισκέφτηκε, μαζί με τη δασκάλα και τις υπεύθυνες της σκυτάλης. Τα παιδιά του 50ου δημοτικού μας παρουσίασαν μια δραματοποίηση – χορογραφία με θέμα το "λάθος". Οι μαθητριάς μου συμμετείχαν ενεργά, έπαιζαν με τ' άλλα παιδιά και υπήρξε μια δημιουργικότατη αλληλεπίδραση.

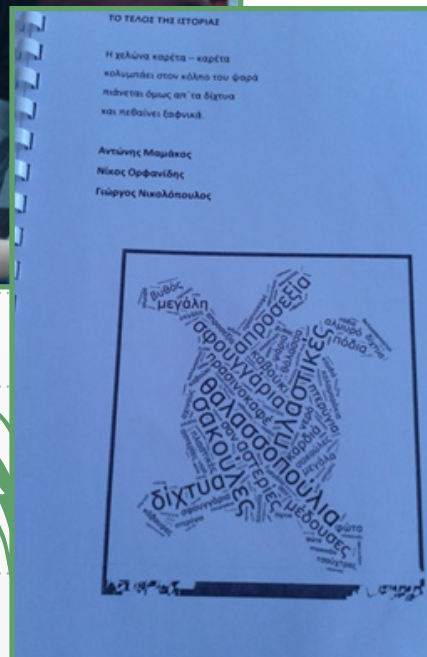
Νέα - Συμβούλιο

Κάθε Δευτέρα πρωί λέμε τα "νέα" μας.

Ξεκινήσαμε σιγά – σιγά το «συμβούλιο της τάξης», την τελευταία ώρα της Παρασκευής.

Εργαστήρια γραφής

Στα πλαίσια του περιβαλλοντικού μας προγράμματος για την καρτέτα – καρτέτα, τα παιδιά έγραψαν όμορφα κείμενα (παραμύθια, ποιήματα, ιστορίες), τα οποία κάναμε βιβλιαράκι. Επίσης έγραψαν στίχους, τους οποίους μελοποίησε η μουσικός μας σε ρυθμό ραπ, που διάλεξαν τα παιδιά.

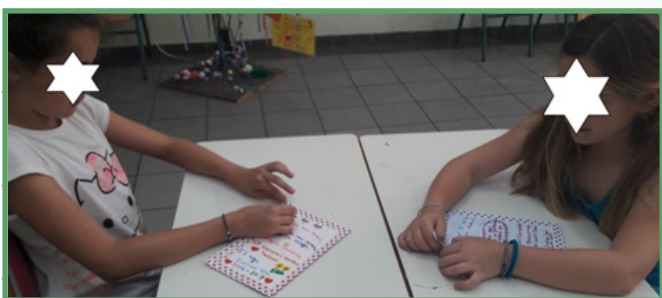

Φέτος, στα πλαίσια του εκπαιδευτικού προγράμματος φιλαναγνωσίας της Ε΄ τάξης «Πετώντας με τον Γλάρο Ιωνάθαν Λίβινγκστον» του Richard Bach, το τμήμα μου δούλεψε μαζί με το άλλο τμήμα (εκπ. Μαρία Λάζαρη) για 5 μήνες, με αφορμή το βιβλίο «Ο Γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον». Μία από τις δράσεις μας ήταν να φτιάξουν το δικό τους ποίημα το οποίο μελοποιήθηκε από τη μουσική του σχολείου μας Βέρα Χατζηπαπά. Τα παιδιά αποφάσισαν να μοιράσουν το τραγούδι τους στους θεατές την ημέρα της θεατρικής μας παράστασης στο **Μαθητικό Φεστιβάλ Μοσχάτου-Ταύρου** κι έτσι σκέφτηκα να τους παρουσιάσω τα *Μικρά Βιβλία*. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν και δουλέψαμε στην αίθουσα Η/Υ. Κάποια παιδιά δακτυλογράφησαν στο ειδικό πρόγραμμα το τραγούδι και κάποια άλλα έκαναν την εικονογράφηση. Το τραγούδι παρουσιάστηκε και στο **Ίδρυμα Λασκαρίδη**, καθώς συμμετείχαμε και στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «**Βιβλιοεργαστήριο**», όπου το πρόγραμμά μας ήταν ανάμεσα σ' αυτά που ξεχώρισαν.

Άλλη μία πρακτική ήταν και το *Εργαστήρι Γραφής*. Τα παιδιά έγραψαν ατομικές ιστορίες με ήρωα έναν γλάρο όπως και στο βιβλίο, κάναμε μαζί τις διορθώσεις και τα καθαρογράψαμε. Έτσι, φτιάξανε τα δικά τους προσωπικά βιβλία, εικονογράφησαν την ιστορία τους και έκαναν τη βιβλιοδεσία. Οι «*Ιστορίες που πετούν*» διαβάστηκαν στην τάξη και ήταν κι αυτές στη διάθεση των θεατών της παράστασής μας.

Τέλος, η πρακτική «*Τι νέα;*» μπήκε σε ένα πιο συγκεκριμένο πλαίσιο. Στόχος για φέτος ήταν να καθοριστούν χρονικά όρια (φύλακας του χρόνου) καθώς και να υπάρχει ένας συντονιστής. Με τη νέα χρονιά ευελπιστώ να δοθούν κίνητρα για εργασίες κι έρευνες, τόσο ατομικές όσο και ομαδικές.

Μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

Τα παιδιά της ΣΤ΄ τάξης συζητώντας με τη δασκάλα τους και εκφράζοντας τους έντονους προβληματισμούς τους, για το γυμνάσιο που θα φοιτήσουν από τη νέα σχολική χρονιά, αποφασίσαμε να πραγματοποιήσουμε ένα πρόγραμμα με θέμα: «Μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο».

Με την καθοδήγηση μου, τα παιδιά ασχολήθηκαν με τη δημιουργική γραφή με στόχο την ανάπτυξη των γλωσσικών τους δεξιοτήτων, της έκφρασης και της επικοινωνίας. Δόθηκαν οι κατάλληλες επεξηγήσεις για το πρόγραμμα. Παρατηρήθηκε άμεση ανταπόκριση και ενθουσιασμός από τις μαθήτριες.

Ξεκίνησαν, γράφοντας και περιγράφοντας τα συναισθήματά τους για το δημοτικό σχολείο, σε ένα λουλούδι (χειροτεχνία), δημιουργώντας τον κήπο των συναισθημάτων.

Σε ομάδες έφτιαξαν ακροστιχίδες με τη λέξη ΔΗΜΟΤΙΚΟ. (Τι σημαίνει για τις μαθήτριες;) Ζωγράφησαν τη σχολική τους σάκα και έγραψαν τι παίρνουν μαζί τους αποχαιρώντας το δημοτικό σχολείο.

Στη συνέχεια σχεδίασαν "αραχνογράμματα" αποτυπώνοντας τις σκέψεις τους και τις ανησυχίες τους για το γυμνάσιο.

Η ανταλλαγή επισκέψεων της τάξης μας με το πλησιέστερο γυμνάσιο της περιοχής, έλυσε τους περισσότερους προβληματισμούς και άμβλυσε τις ανησυχίες των παιδιών.

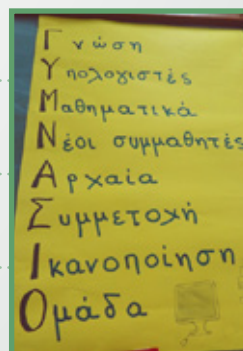
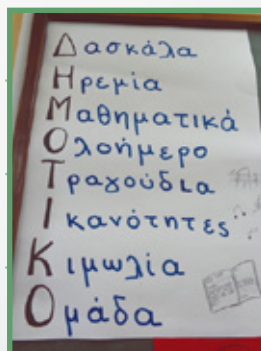
Μετά από αυτό έφτιαξαν ακροστιχίδα με τη λέξη ΓΥΜΝΑΣΙΟ και εκεί εντόπισαν τα κοινά σημεία του ενός σχολείου με το άλλο.

Τέλος, έγραψαν στιχάκια που τα μελοποίησαν και τα τραγούδησαν στις συμμαθήτριάς τους, την τελευταία μέρα της σχολικής χρονιάς.

Με την τσάντα το πρωί πηγαίνω στο σχολείο μπαίνω μες την τάξη και βγάζω το βιβλίο. Κάθομαι με τη φίλη μου στο ίδιο το θρανίο αφού μαζί το κάνουμε και τρελοκομείο...

Τα παιδιά ανέπτυξαν τη δημιουργικότητά τους και συνεργάστηκαν αρμονικά. Ακόμη και οι μαθήτριες με μαθησιακές δυσκολίες ανταποκρίθηκαν άψογα.

Βίντεο για την Αλληλεγγύη

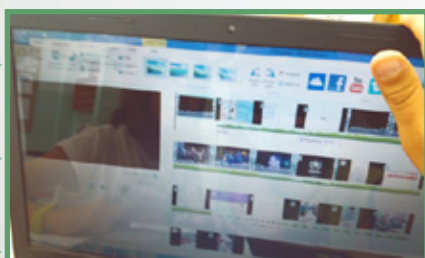
Οι μαθήτριες των τάξεων Δ, Ε & ΣΤ συνεργάστηκαν μεταξύ τους και με τις εκπαιδευτικούς των τάξεων τους καθώς και με τις εκπαιδευτικούς Αγγλικών, Μουσικής και Πληροφορικής για να φτιάξουν ένα βίντεο το οποίο παρουσιάστηκε σε μαθήτριες και εκπαιδευτικούς από τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία, την Πολωνία και τη Λιθουανία στο πλαίσιο Ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+ KA2 το Μάιο του 2017 στη Λιθουανία.

Οι μαθήτριες των παραπάνω τάξεων εμπνεύστηκαν από το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της χρονιάς φιλοξένησαν στις τάξεις τους προσφυγόπουλα από τη Συρία. Ενεπλάκησαν σε δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και στους πρόσφυγες. Στη συνέχεια, συζήτησαν και αποφάσισαν το περιεχόμενο της ταινίας και μοιράστηκαν τις εργασίες. Συγκεκριμένα οι μαθήτριες της Δ τάξης ανέλαβαν να γράψουν τους στίχους και τη μουσική για το τραγούδι «Αλληλεγγύη» και να το ερμηνεύσουν. Οι μαθήτριες της Ε τάξης απόδωσαν τους στίχους και μετάφρασαν όλο το υλικό για την ταινία στα Αγγλικά. Επίσης μαζί με τις μαθήτριες της Στ τάξης ζωγράρισαν εικόνες και μικρές ιστορίες κόμικς. Οι μαθήτριες της Στ τάξης συνέλεξαν το υλικό, σκηνοθέτησαν την ταινία και την έφτιαξαν στον υπολογιστή.

Οι στόχοι ήταν να:

- δημιουργήσουν τη δική τους ταινία για ένα θέμα που τους ενδιαφέρει
- γράψουν τα δικά τους κείμενα
- καλλιεργήσουν τα ταλέντα τους
- δουν την ξένη γλώσσα σαν μέσο επικοινωνίας
- αναπτύξουν δεξιότητες στην ξένη γλώσσα και στη τεχνολογία της πληροφορικής
- ενισχύσουν το πνεύμα της συνεργασίας μεταξύ τους
- συζητήσουν, διαπραγματευτούν και συναποφασίσουν
- παρουσιάσουν δουλειά τους στο ευρύτερο κοινό
- συνδέσουν το σχολείο με την κοινωνία

Η διδασκαλία του μαθήματος της γλώσσας αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητριών, να χειρίζονται με επάρκεια και αυτοπεποίθηση, συνειδητά υπεύθυνα, αποτελεσματικά και δημιουργικά το γραπτό και προφορικό λόγο, ώστε να συμμετέχουν ενεργά στη σχολική και την ευρύτερη κοινωνία τους.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού και με έναυσμα την ενότητα του μαθήματος της Γλώσσας της Γ' δημοτικού για ανάγνωση φανταστικών ιστοριών και παραμυθιών, λαμβάνοντας υπόψη και την επιθυμία των ίδιων των παιδιών για δημιουργία δικών τους ιστοριών, εισηγάγα στη τάξη μου (Γ1) τα μικρά βιβλία.

Στόχοι ήταν οι μαθήτριες να:

- δημιουργήσουν δικά τους κείμενα
- εκφραστούν ελεύθερα
- εκφραστούν καλλιτεχνικά
- επικοινωνήσουν μεταξύ τους
- παρουσιάσουν τα έργα τους εντός κι εκτός τάξης
- συνεργαστούν

Μέσα από τη θεμελιακή αρχή του Φρενέ για ελεύθερη έκφραση και επικοινωνία και ακολουθώντας την τεχνική του με τα μικρά βιβλία προσπάθησα να δώσω ένα νέο κίνητρο στα παιδιά για γραπτή έκφραση αλλά και ουσίας ύπαρξης του γραπτού τους αφού θα απευθύνεται σε ένα ευρύτερο κοινό και όχι μόνο σε μένα ή τις συμμαθήτριες τους αλλά σε φίλες εντός και εκτός σχολείου, καθώς και στην οικογένειά τους.

Τα μικρά βιβλία αγκαλιαστήκαν από την πρώτη στιγμή με ιδιαίτερο ενθουσιασμό. Όλες οι μαθήτριες ακόμα κι αυτές που παρουσιάζουν μια αδυναμία στο γραπτό λόγο, παρουσίασαν την ιστορία που έγραψαν και την αντάλλαξαν με συμμαθήτριά τους. Έγιναν ζωγράφοι και εκφράστηκαν με το δικό τους τρόπο πάνω σε θέματα που επέλεξαν οι ίδιες: οικογένεια, περιβάλλον, ειρήνη, φίλια.

Ήταν τόσος ο ενθουσιασμός τους που έφτασαν να ανταλλάσσουν μόνες τους βιβλία μεταξύ τους για να επικοινωνούν. Χαρακτηριστικό είναι πως στο τέλος της χρονιάς μαθήτριά μου με αποχαιρέτησε δίνοντάς μου ένα μικρό βιβλιαράκι για να μου ευχηθεί μέσα από αυτό «Καλό καλοκαίρι» με το δικό της τρόπο.

Τα μικρά βιβλία έχουμε σκοπό να τα εξελίξουμε με τις νέες τεχνολογίες του χρόνου τόσο φτιάχνοντάς τα ψηφιακά αλλά και επικοινωνώντας μέσω αυτών και με άλλα σχολεία.

Δημιουργία «Μικρών Βιβλίων»

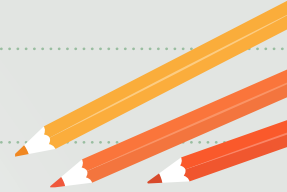
Με τις μαθήτριες της Ε΄ τάξης (Ε1 και Ε2) αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τη δημιουργική γραφή με στόχο την ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων, της γραφής και ανάγνωσης, της έκφρασης και επικοινωνίας. Η διαδικασία της δημιουργίας έγινε κατανόητη ύστερα από επεξηγήσεις που δόθηκαν από την εκπαιδευτικό και παρατηρήθηκε άμεση ανταπόκριση και έκδηλος ενθουσιασμός από τις μαθήτριες.

Οι μαθήτριες ανέπτυξαν την ελεύθερη έκφραση, τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους και δημιούργησαν ατομικά ένα έργο; το δικό τους «Μικρό Βιβλίο»; επιλέγοντας η καθεμία το θέμα της (πεινάω, το αυγόδενδρο, τα μυστικά του τένις, η σχολική χρονιά, η λυπημένη συννεφούλα, ανακύκλωση, η βρώμικη θάλασσα, η οικογένεια των ζώων, ο σούπερ ανακυκλώσιμος)

Στη δράση αυτή, οι μαθήτριες έγιναν δημιουργοί, μικροί συγγραφείς, καλλιπένες. Ανέπτυξαν δεξιότητες (γνωστικές, κοινωνικές και επικοινωνιακές) με φυσικό και βιωματικό τρόπο. Η εκπαιδευτικός τους εμπύχωσε και ενθάρρυνε την προσπάθειά τους.

Είναι εντυπωσιακό ότι μαθήτριες με μαθησιακές δυσκολίες ανταποκρίθηκαν στην πρόταση της εκπαιδευτικού και εκφράστηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο δείχνοντας χαρούμενοι για τα έργα τους. Κέρδισαν το σεβασμό και την αγάπη των συμμαθητριών τους χάρη στο ενδιαφέρον και τον ενθουσιασμό τους.

Πιστεύουμε πως είναι ένα δημιουργικό Σχέδιο Εργασίας που μέσα από αυτό «μια μαθήτρια μπορεί πραγματικά να συμφιλιωθεί με το σχολείο και να μειώσει τις αδυναμίες της».

Θέμα: Λαϊκή Παράδοση Τεχνική Φρενέ: «Τι νέα»

Τα παιδιά και η δασκάλα του τμήματος δουλέψαμε ιδιαίτερα αυτή τη σχολική χρονιά τη λαϊκή παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου μας και της πατρίδας μας.

Βασικό μέσο για την υλοποίηση και ανάπτυξη της θεματολογίας που αφορούσε στη λαϊκή παράδοση ήταν η τεχνική του Φρενέ «Τι νέα».

Στις αρχές του Μαρτίου μία μικρή μαθήτρια ανέφερε το έθιμο της «Χελιδόνας» και πως το είδε να γίνεται στο δικό της χωριό.

Τα παιδιά έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το έθιμο αυτό. Έτσι δουλεύοντας σε ομάδες καταγράψαμε παρόμοια έθιμα από διαφορετικά μέρη της Ελλάδος, τον τρόπο και τον λόγο που γίνονται, τις ρίζες και τις καταβολές τους.

Στη συνέχεια είδαμε φωτογραφίες αλλά και παρακολουθήσαμε πολλά δρώμενα της «Χελιδόνας». Διαβάσαμε σχετικά βιβλία, φτιάξαμε τη δική μας ιστορία και ζωγραφίες για το ταξίδι της χελιδόνας και τον ερχομό της άνοιξης κτλ.

Μάθαμε και τραγουδήσαμε σε συνεργασία με τη μουσικό του σχολείου τα κάλαντα του Μάρτη και τα χορέψαμε σε ομάδες.

Επίσης, τα παιδιά έφτιαξαν τις δικές τους χελιδόνες από μεγάλα χαρτόνια και κορδέλες υπό την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού των εικαστικών.

Τέλος, παρουσιάσαμε το δικό μας δρώμενο της Χελιδόνας και τις εργασίες μας στην τελική γιορτή του σχολείου μας.

1ο 12-Θ.Π.Δ.Σ.Π.Α. (Μαράσλειο)

📍 ΤΑΞΗ Β1 | Δήμητρα Μόκκα

Δημιουργία «Μικρού Βιβλίου»

Κατά τη διάρκεια του φετινού σχολικού έτους δουλέψαμε τα μικρά βιβλία στην τάξη. Την αφορμή μας την έδωσαν διάφορα θέματα που συζητούσαμε και μας απασχολούσαν κατά καιρούς, ιστορίες και παραμύθια που διαβάσαμε στην τάξη αλλά και επετειακά θέματα. Ένα από τα μικρά βιβλία που φτιάξαμε ήταν για τη γιορτή της μητέρας. Πληκτρολογήσαμε μικρούς τίτλους στην αρχή κάθε σελίδας και στη συνέχεια τα παιδιά εικονογράφησαν και γέμισαν με ευχές και σκέψεις τις σελίδες του βιβλίου. Όλες οι μικρές δημιουργίες ενθουσιάστηκαν και κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας αλλά και με το παραγόμενο αποτέλεσμα.

και «Το τρελοβάπορο», τον Μίκη Θεοδωράκη για το τραγούδι του «Η Μάγια», τον Λίνο Κόκκοτο για το τραγούδι του «Τα τζιτζίκια». Ακολουθώντας τις οδηγίες της τελευταίας μας καρτέλας οδηγηθήκαμε στο καφεενάκι της πλατείας όπου τραγουδώντας την «Ποδηλάτισσα» αναγνωρίσαμε τον συνθέτη της, τον κύριο Μιχάλη Τρανουδάκη που μας τραγούδησε κι αυτός σαν απάντηση της ερώτησης μας!

Αφού γνωριστήκαμε ακολούθησε διάλογος με το συνθέτη όπου μας διηγήθηκε στιγμές της συνεργασίας του με τον ποιητή, μας εξήγησε την πορεία της έμπνευσής του, τη σχέση του με την ποίηση και την καλλιτεχνική δημιουργία των τελευταίων χρόνων. Μας μίλησε για το εξώφυλλο του δίσκου και την άλλη του ιδιότητα του δασκάλου μουσικής. Έδωσε συμβουλές στα παιδιά για τις μουσικές τους σπουδές, τραγουδήσαμε άλλη μια φορά και αποχαιρετιστήκαμε με ζωντανή την εικόνα του ποιητή!

Πολλές περαστικές παρακολουθούσαν τις δράσεις μας κι έτσι βρήκαμε αφορμή να τις ενημερώσουμε και να συνομιλήσουμε μαζί τους.

1ο 12-Θ.Π.Δ.Σ.Π.Α. (Μαράσλειο)

📍 ΤΑΞΗ Δ1 | Ελένη Αναστασιάδου

Στα πλαίσια του προγράμματος «ΤΟ ΠΑΙΔΙ, Η ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ», της Α΄ Δ/νσης Εκ/σης Αθηνών, η Δ1 τάξη του Σχολείου μας συμμετείχε σε δράσεις που είχαν να κάνουν με τη μελέτη του έργου του ποιητή μας Οδυσσέα Ελύτη και την παρατήρηση του αγάλματός του στην πλατεία Δεξαμενής.

Η μουσική μας δράση στην πλατεία Δεξαμενής περιελάμβανε μουσικά παιχνίδια με σκοπό τη γνωριμία των παιδιών με ορισμένους από τους συνθέτες που μελοποίησαν στίχους του Ελύτη.

Ξεκινήσαμε με παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού, αναζητώντας χρωματιστές καρτέλες κρυμμένες στο χώρο της πλατείας που οδηγούσαν στην αναγνώριση στίχων και τραγουδιών. Στη συνέχεια οι ομάδες παιδιών διάβασαν σύντομες πληροφορίες από τρεις συνθέτες. Έτσι αναλυτικότερα μελετήσαμε τον συνθέτη Δημήτρη Λάγιο έχοντας διδαχτεί τα τραγούδια του «Το κορίτσι»

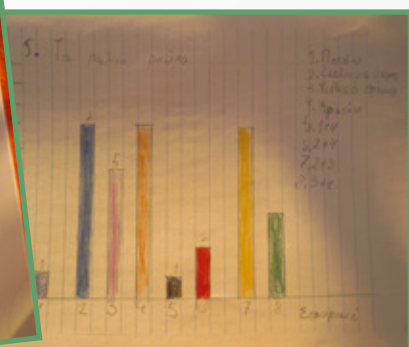

Αρχιτεκτονική και Γλυπτική με Lego

Αξιοποιώντας την ιδέα μαθητή μας, η οποία προέκυψε στις προτάσεις του εβδομαδιαίου μαθητικού συμβουλίου κι έγινε με ενθουσιασμό αποδεκτή, η τάξη του Δ1 του 1ου 12/Θ Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου του Παν/μίου Αθηνών (Μαράσλειο), μεταμορφώθηκε σε εργαστήριο αρχιτεκτονικής και γλυπτικής με τουβλάκια lego. Το υλικό προήλθε από δωρεά χρηματικού ποσού στο σχολείο μας του Ιδρύματος Λάτση, κατόπιν αιτήσεως για αξιοποίηση παιδαγωγικού υλικού, που υπέβαλε το σχολείο μας. Η δράση παρουσιάστηκε και βιντεοσκοπήθηκε από το Ίδρυμα Λάτση.

Οι είκοσι τέσσερις μαθήτριες χωρίστηκαν σε πέντε ομάδες. Αρχικά σχεδίασαν και στη συνέχεια οικοδόμησαν τη δική τους πλατεία και εμπνεύστηκαν το δικό τους άγαλμα από lego. Κάθε ομάδα έγραψε και παρουσίασε την πρωτότυπη ιστορία της πλατείας και του αγάλματός της.

Η συγκεκριμένη δράση είχε διάρκεια μιας εβδομάδας, καθώς περιελάμβανε γνωριμία κι εξοικείωση με το υλικό, σχεδίασμό, υλοποίηση και παρουσίαση. Αποτελέσε μια από τις σημαντικές καινοτόμες δράσεις ενός ευρύτερου πιλοτικού προγράμματος του Δήμου Αθηναίων: «Το παιδί, η πόλη και τα μνημεία», το οποίο υλοποιήσαμε τη φετινή χρονιά στο σχολείο μας. Τα ομαδικά έργα των μαθητριών εκτέθηκαν στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων στις 30 Μαΐου, σε ειδική εκδήλωση στα πλαίσια παρουσίασής του προγράμματος μας. Ήταν μια από τις πιο υπέροχες στιγμές της σχολικής ζωής μας! Παιχνίδι, ομαδικότητα, δημιουργία! Τι καλύτερο...!

Μικρά βιβλία και έρευνα στην Πλατεία Δεξαμενής

Προετοιμασία: Οι μαθήτριες του Δ1 τμήματος του Π.Δ. Σ.Π.Α. (Μαράσλειο) συγκεντρώσαν αγαπημένα ποιήματα του Οδυσσέα Ελύτη και στη συνέχεια έφτιαξαν μικρά βιβλιαράκια με ποιήματα, εικόνες, σοφά λόγια του ποιητή, αλλά και τη δική τους έμπνευση (mikria-vivlia.weebly.com). Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα ποίησης, την 21η Μαρτίου, οργάνωσαν μία δράση ευαισθητοποίησης στην πλατεία Δεξαμενής και μία έρευνα για το αν και πόσοι άνθρωποι γνωρίζουν για το άγαλμα του Οδυσσέα Ελύτη στην πλατεία και το γλύπτη του, Γιάννη Παππά.

Στην πλατεία Δεξαμενής: Οι μαθήτριες χαιρέτησαν και ευχαρίστησαν το άγαλμα με απαγγελίες ποιημάτων που είχαν επιλέξει, δώρο για την έκκληξη με τα παιχνίδια που τους είχε κάνει την προηγούμενη φορά ο ποιητής, καθώς ήταν η τρίτη φορά που κάναμε δράσεις στη συγκεκριμένη πλατεία. Στη συνέχεια, χωριστήκαν σε ομάδες ευαισθητοποίησης. Κάθε ομάδα μοίραζε μικρά βιβλία που είχε φτιάξει στους ανθρώπους που βρισκόνταν και περνούσαν από την πλατεία και τους ενημέρωνε για τον ποιητή και το άγαλμα του Οδυσσέα Ελύτη και του γλύπτη του, Γιάννη Παππά. Επίσης, κάθε ομάδα συνέλεξε στατιστικά στοιχεία σχετικά με το αν οι άνθρωποι γνωρίζουν για το άγαλμα της πλατείας και το γλύπτη.

Οι μαθήτριες άντλησαν ιδιαίτερη χαρά κι ικανοποίηση από τις συγκεκριμένες δράσεις και όλες τις αξιολόγησαν ιδιαίτερα θετικά και ζήτησαν να επαναληφθούν παρόμοιες δράσεις.

Στις συγκεκριμένες δράσεις υπήρξε διασχολική συνεργασία με τις Γ'-Δ' τάξεις του Τριθέσιου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου και την υπεύθυνη εκπαιδευτικό Ζωή Μώρου, καθώς και με τη θεατρολόγο του Σχολείου μας, Μαρία Ζαχαροπούλου.

Κατά το σχολικό έτος 2016-2017 παρακολούθησα την α' φάση του επιμορφωτικού προγράμματος για την εφαρμογή της παιδαγωγικής Freinet στη δημόσια εκπαίδευση. Κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης επιχείρησα να εφαρμόσω στην τάξη μου την τεχνική των μικρών βιβλίων.

Έτσι, την άνοιξη του 2017, στο πλαίσιο ενασχόλησης με διαθεματικό σχέδιο εργασίας (πολιτιστικό πρόγραμμα) που υλοποιούσαμε στην τάξη μου (Γ2 τμήμα, 25 μαθήτριες στο 1ο 12/θ ΠΔΣΠ Αθηνών (Μαράσλειο)) με θέμα σχετικό με μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO σε ευρωπαϊκές χώρες, οι επί μέρους εργασίες των μαθητριών για μνημεία ευρωπαϊκών χωρών παρουσιάστηκαν μέσα από μικρά βιβλία. Ενδεικτικά, η ακόλουθη εικόνα παρουσιάζει δύο μαθήτριες να δουλεύουν πάνω στο δικό τους μικρό βιβλίο (για την Ιταλία):

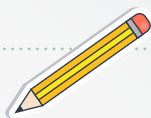

Η τεχνική αποδείχτηκε τόσο προσφιλής στις μαθήτριες που με αυτόν τον τρόπο τους έδωσε ενθύμιο στη λήξη του σχολικού έτους που συνόψιζε την προέκταση άλλης σχετικής δράσης κατασκευής επιτραπέζιου παιχνιδιού με παρεμφερές θέμα:

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρω ότι είχα την τύχη να υπηρετώ σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον όπου και άλλες συναδέλφισσες ενδιαφέρθηκαν για την παιδαγωγική Freinet. Μαζί παρακολουθήσαμε την α' φάση της επιμόρφωσης και ήμασταν σε στενή επαφή για την εφαρμογή τεχνικών. Ενδεικτικά, παρακολουθούσα με συστηματικότητα το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής από την κ. Ζαχαροπούλου στο τμήμα μου η οποία εφάρμοζε σχετικές τεχνικές. Ωστόσο, αν και δεν εφάρμοσα το συμβούλιο τάξης συστηματικά, επιχείρησα να εισαγάγω τις μαθήτριες σε διαδικασίες συζήτησης και συναπόφασης για διάφορα ζητήματα (κάτι που προξένησε αρνητική αντίδραση από μητέρα μαθητή μου, η οποία παραπονέθηκε πως είχε ενστάσεις για τη λήψη αποφάσεων από τις μαθήτριες και όχι από εμένα, παρόλο που ψήφισαν να μην τιμωρηθεί ο γιος της για παραβίαση κανόνα τάξης αλλά να του δοθεί δεύτερη ευκαιρία).

Ανυπομονώ για την αξιοποίηση περισσότερων εργαλείων-τεχνικών την προσεχή σχολική χρονιά.

Δράση: «Άνοιγμα της τάξης στην Κοινότητα με τη χρήση των μικρών βιβλίων»

Στην παράγραφο που ακολουθεί περιγράφεται το άνοιγμα της τάξης στην Κοινότητα με τη χρήση των μικρών βιβλίων.

Αρχικά φτιάξαμε στην τάξη τα μικρά βιβλιαράκια με θέμα "Το αγαπημένο μου ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη". Κατόπιν την Παγκόσμια ημέρα εορτασμού της Ποίησης πήγαμε στην πλατεία Δεξαμενής, όπου βρίσκεται το άγαλμα του Οδυσσέα Ελύτη. Τα παιδιά ενημέρωσαν τους περαστικούς για την Παγκόσμια ημέρα Ποίησης, για το άγαλμα του Οδυσσέα Ελύτη και τους δώρισαν τα βιβλιαράκια τους.

Οι μαθήτριες ενθουσιάστηκαν με την παραγωγή των βιβλίων και αισθάνθηκαν πολύ σημαντικές και υπερήφανες που ενημέρωσαν άτομα εκτός σχολείου. Οι περαστικές αρχικά ήταν αμήχανες γιατί πίστευαν ότι θα τους ζητούσαμε χρήματα για τα βιβλιαράκια. Ωστόσο, όταν ενημερώθηκαν από τα παιδιά για το στόχο της δράσης έδειξαν ενδιαφέρον και εντυπωσιάστηκαν με το έργο των μαθητριών.

117ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Ονομάζομαι Κουράνου Μαρία και είμαι δασκάλα της Ε' τάξης του 117ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών.

Επειδή είμαι μέλος της ομάδας του Σκασιαρχείου γνώριζα τις τεχνικές Φρενέ από την αρχή της σχολικής χρονιάς και εφάρμοσα αρκετές από αυτές με ιδιαίτερη επιτυχία και προσωπική

ικανοποίηση. Σας αναφέρω μερικά παραδείγματα της δουλειάς μου στην τάξη:

Σχολικό Συμβούλιο: Την τελευταία μέρα του σχολείου φέτος κάνοντας απολογισμό της χρονιάς στην τάξη και δίνοντας ανατροφοδότηση η μία μαθήτριά στην άλλη, μία μαθήτριά είπε χαρακτηριστικά για το σχολικό συμβούλιο: «Χωρίς το σχολικό συμβούλιο θα είχε γίνει χαμός μεταξύ μας και δε θα παίζαμε όλες μαζί περιμένοντας με χαρά την ώρα του διαλείμματος». Ποτέ δεν περίμενα πως το σχολικό συμβούλιο θα έλυνε τόσα προβλήματα των παιδιών, θα τα έθετε προ των ευθυνών τους, θα αναλογίζονταν τις πράξεις τους και θα αποκτούσαν εν συνείδηση. Όποιο σημαντικό πρόβλημα και αν είχαν μεταξύ τους που δεν μπορούσαν να το επιλύσουν, το έγραφαν στο χαρτόνι στη ρύθμιση προβλημάτων και περίμεναν υπομονετικά την ώρα του σχολικού συμβουλίου για να συζητηθεί και να βρεθεί κάποια λύση με τη συμβολή όλων των συμμαθητριών. Παράλληλα όποια ιδέα και αν είχαν, όποια πρόταση, όποιον προβληματισμό, το έφεραν και το συζητούσαν στο συμβούλιο της τάξης και πάντα τηρούσαν τις αποφάσεις τους που γράφονταν στα πρακτικά γιατί ήταν δικές τους αποφάσεις. Αρκετές μαθήτριες συνειδητοποίησαν τις «παραβατικές-ενοχλητικές» συμπεριφορές τους, αντιλήφθηκαν τη στενοχώρια που προκαλούσαν στις συμμαθήτριες τους και προσπάθησαν πάρα πολύ να βελτιωθούν. Η τάξη λειτουργούσε δημοκρατικά με κύριο στόχο τη συνεργατικότητα και την εύρυθμη λειτουργία της. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς δεν υπήρξαν τιμωρίες γιατί κύριος στόχος ήταν οι μαθήτριες να συνειδητοποιήσουν τα λάθη τους και έτσι γίνονταν καλύτεροι άνθρωποι.

Κατασκευή σχολικής εφημερίδας με τίτλο «Πέμπτης...

Νους»: Οι μαθήτριες φέτος εξέδωσαν την πρώτη τους εφημερίδα όπου συνεργάστηκαν, χωρίστηκαν σε ομάδες συντακτριών, αρθρογράφων, εικονογράφων κτλ. Ασχολήθηκαν με τη λεκτική βία, έγραψαν τις απόψεις τους, τις εικονογράφησαν κτλ. Μέσα από την εφημερίδα οι μαθήτριες άσκησαν τον γραπτό τους λόγο, την ορθογραφία, τη σύνταξη, τη φαντασία, την εικαστική τους δημιουργία, έγιναν μικρές δημοσιογράφοι, ανέπτυξαν τις ικανότητές τους στον υπολογιστή, τόσο στον κειμενογράφο, όσο στη δημιουργία, σπηλών, περιθωρίων, άντληση πληροφοριών από το διαδίκτυο κτλ. Ήταν μια ιδιαίτερη εμπειρία που ακόμα και οι αδύναμες μαθήτριες βελτιώθηκαν σημαντικά στην προσπάθειά τους να ανταπεξέλθουν στην ομάδα και να πετύχουν τον στόχο που τους είχε ανατεθεί.

Δημιουργία ταινία μικρού μήκους διάρκειας 13-14 λεπτών από τις μαθήτριες με τίτλο «Από τη βία στη φιλία»:

Οι μαθήτριες φέτος αποφάσισαν και το πρότειναν στο σχολικό συμβούλιο να δημιουργήσουν ένα βίντεο για την καταπολέμηση της σχολικής βίας. Για αυτό το λόγο έπρεπε να συνεργαστούν, να φτιάξουν το σενάριο, να καταλείψουν τους ρόλους, να βρουν τα σημεία που θα γίνουν τα γυρίσματα κτλ. Βρήκαν ποιες θα είναι οι θύτες, τα θύματα, οι παρατηρητριες και ξεκίνησαν να φτιάχνουν το σενάριο που θα είχε αρχή, μέση, τέλος. Πραγματικά οι μαθήτριες έγιναν σεναριογράφοι, σκηνοθέτες, ηθοποιοί, φωτιστές, συνεργάστηκαν, έκαναν πρόβες και στο τέλος ξεκίνησαν τα γυρίσματα με τη δική μου τη βοήθεια. Το αποτέλεσμα ήταν εξαιρετικό και παρουσιάστηκε σε όλες τις μαθήτριες και εκπαιδευτικούς του σχολείου. Διαπιστώσαμε πως αρκετές μαθήτριες των υπόλοιπων τάξεων προβληματίστηκαν, διδάχτηκαν και εντυπωσιάστηκαν που έβλεπαν τις μαθήτριες του σχολείου τους να παίζουν σε ταινία.

Ως θεατρολόγος (ΠΕ32) με μονώρο μάθημα σε είκοσι τρία τμήματα τριών σχολικών μονάδων του Νέου Κόσμου εφήρμοσα τις παρακάτω τεχνικές του Φρενέ:

1. Τι νέα;

Παρατηρήθηκε η εξής διαφορά μεταξύ των σχολικών μονάδων, παρά το γεγονός ότι γεωγραφικά απέχουν ελάχιστα μεταξύ τους: υπήρχαν μαθητές-τριες με πλούσια εξωσχολική ζωή, που μετέφεραν πολλά ερεθίσματα εντός τάξης, αλλά υπήρχαν και μαθητές-τριες που ισχυρίζονταν ότι δεν έκαναν τίποτα με τις οικογένειές τους εκτός σχολείου.

Δείτε ενδεικτικές φωτογραφίες από την παρουσίαση μαθητή της Γ' τάξης του 94ου ΔΣ Αθηνών για τον Τιτανικό.

2. Συμβούλιο τάξης

Εφαρμόστηκε με πρόεδρο εμένα και στα τρία σχολεία σε όσες περιπτώσεις χρειάστηκε για τη διαχείριση σχέσεων της ομάδας και για τη διαχείριση του θυμού των παιδιών από συμβάντα του διαλείμματος ή της Γυμναστικής, όταν προηγείτο στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Δείτε ενδεικτική φωτογραφία από συμβούλιο τάξης του Δ3 του 94ου ΔΣ Αθηνών.

3. Ελεύθερη έκφραση παιδιών με επινοήση ιστοριών

Επινοούμε ιστορίες στην ολομέλεια, τις οποίες:

- A.** καταγράφουμε, εικονογραφούμε και ηχογραφούμε, για να ψηφιοποιηθούν,
- B.** δραματοποιούμε.

Περισσότερες λεπτομέρειες (στα αγγλικά) για τον τρόπο επινοήσης των ιστοριών, τις αφορμές, την πλοκή και τις διαφορετικές εκδοχές των προσχεδίων από τον προφορικό λόγο στον γραπτό λόγο και μετά στην εικονογράφηση και στην τελική ηχογράφηση μπορείτε να δείτε στον παρακάτω σύνδεσμο (από παλιότερο βραβευμένο eTwinning έργο ψηφιακής αφήγησης): <https://digitalstories2014.wordpress.com/how-to-guide/>

Φέτος δραματοποιήσαμε 2 επινοημένες ιστορίες με αφορμή το νερό στα πλαίσια σχετικού Περιβαλλοντικού Προγράμματος της Γ' και Δ' τάξης του 117ου ΔΣ Αθηνών, που ανέλαβε η Δ/ντρια του σχολείου, κ. Τομπουλίδου. Το ποίημα «Θαλασ-

σινό τριφύλλι» του Ελύτη ήταν η πρώτη αφορμή. Η δεύτερη αφορμή ήταν η αίσθηση των μαθητών-τριών ότι η θάλασσα ενώνει όλους τους ανθρώπους.

Επίσης, στο Β2 του 94ου ΔΣ Αθηνών επινοήσαμε μια ιστορία για τη διάσωση των γραμμάτων, που αφορούσε τελικά στα δικαιώματα των παιδιών προσφύγων. Την καταγράψαμε και την εικονογραφήσαμε. Συμμετείχαμε με αυτή στο πρόγραμμα «Τα παιδιά γράφουν και ζωγραφίζουν τα δικαιώματά τους» της Unicef. Στη συνέχεια την ηχογραφήσαμε για να ψηφιοποιηθεί.

Δείτε ενδεικτικές φωτογραφίες της αφίσας και του βιβλίου που προέκυψε.

4. α. Έρευνα στη γειτονιά και καλλιέργεια σχέσεων με τους γείτονες

β. Συνειδητοποίηση δικαιωμάτων παιδιών συγκριτικά με παλιότερες γενιές

γ. Προβληματισμός για τα χαρακτηριστικά του ιδανικού δασκάλου

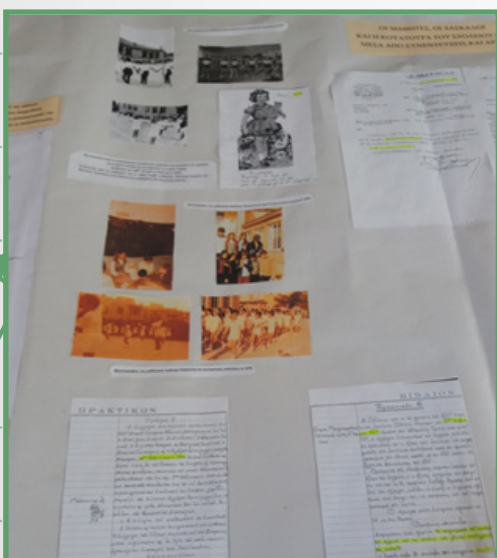
δ. Συνειδητοποίηση αναγκών γειτονιάς και πρόταση λύσεων

ε. Διάχυση στο υπόλοιπο σχολείο και εμπλοκή μαθητών-τριών

A. Στα πλαίσια του Περιβαλλοντικού προγράμματος «Η Ιστορία του σχολείου μου», που ανέλαβα με τη Δ' τάξη του 100ου ΔΣ Αθηνών, τα παιδιά συνέθεσαν ένα **ερωτηματολόγιο**, για να πάρουν συνέντευξη από παλιές μαθήτριες-μαθητές του σχολείου και να μάθουν για τις διαφορές του κτηρίου, των μαθημάτων, των δασκάλων, της γειτονιάς και των παιχνιδιών.

Ερεύνησαν το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον τους, καθώς και στην πολυκατοικία τους και στη γειτονιά για εντοπισμό παλιών μαθητών-μαθητριών του σχολείου. Χωρίστηκαν σε ομάδες και **πήραν συνεντεύξεις εκτός τάξης**. Δύο από αυτές βιντεοσκοπήθηκαν από τις μαθήτριες-μαθητές.

Από τις συνεντεύξεις τα παιδιά εντόπισαν και **έφεραν αναμνηστικές σχολικές φωτογραφίες** των τάξεων, των γυμναστικών επιδείξεων και των γιορτών από το κτίσιμο του σχολείου το 1951 ως τη δεκαετία του 1980. Έφεραν απολυτήρια και λούκιμα μαθήτριας του σχολείου του 1962.

Β. Τα παιδιά κατέληξαν στα εξής γενικά συμπεράσματα μετά από όλες τις συνεντεύξεις:

1. Πολύ πιο αυστηροί οι δάσκαλοι τις προηγούμενες δεκαετίες σε σχέση με την εξέταση, τη βαθμολογία, τις ποινές, τη συμπεριφορά και την ελεύθερη έκφραση των μαθητών. **Οι μαθητές-τριες ήταν πιο φοβισμένοι σε σχέση με τα ίδια στο σημερινό σχολείο!**
2. **Τα παλιά ομαδικά παιχνίδια που έπαιζαν οι γονείς και οι γιαγιάδες-παππούδες τους στο προαύλιο και στις αλάνες ήταν πιο σκληρά και επικίνδυνα σε σχέση με τα σημερινά.**
3. **Καταστροφή της αλάνας, των χωματόδρομων και του ανέμελου παιχνιδιού έξω από το σπίτι**, όταν γκρεμίστηκαν οι μονοκατοικίες της γειτονιάς και χτίστηκαν οι πολυκατοικίες τη δεκαετία του 1970.
4. **Τα παιδιά ήταν πιο αυτόνομα και λιγότερο προστατευμένα από τους γονείς τους.**

Φωτογράρισαν και συνέκριναν δυο παγωμένες εικόνες, που ζωντάνεψαν με τα σώματά τους: **στην πρώτη παγωμένη εικόνα τα παιδιά παρουσίασαν με τα σώματά τους ένα παλιό παιχνίδι που παιζόταν στις αλάνες από τη γιαγιά μιας μαθήτριας της τάξης και στη δεύτερη παγωμένη εικόνα παρουσιάστηκε απομονωμένος η κάθε μαθήτρια-μαθητής στον χώρο του παίζοντας ηλεκτρονικά παιχνίδια το 2017. Ηχογράφησαν τα λόγια τους και πιο συγκεκριμένα την απογοήτευσή τους από το κλείσιμό τους στους τέσσερις τοίχους.**

Γ. Τα παιδιά πρότειναν να δημιουργήσουν με τα σώματά τους και να φωτογραφίσουν το **Ζωντανό Μουσείο των Δασκάλων και των Μαθητών-τριών του σχολείου τους ανά δεκαετία. Θέλησαν να ολοκληρώσουν τη χρονογραμμή των Δασκάλων με την ιδανική δασκάλα για τα ίδια. Ανάμεσα σε όλες τις προτάσεις, ο Φώτης διστακτικά πρότεινε: «ο ιδανικός δάσκαλος για μένα δε θα διδάσκει!»**

Αναρωτήθηκαν τι θα έλεγαν τα αγάλματα, αν ζωντάνευαν. Ηχογράφησαν πάλι τα λόγια των αγαλμάτων των Δασκάλων που ζωντανεύουν, για να δημιουργήσουμε **διαδραστικές φωτογραφίες τους με την εφαρμογή Thinglink.**

Δ. Με μια αφίσα που αναρτήθηκε στον διάδρομο του σχολείου **ζήτησαν τη γνώμη των συμμαθητριών-τών τους σχετικά με την παρακάτω πρόταση παρέμβασής τους στη γειτονιά.** Αυτή η πρόταση προέκυψε μετά από προβληματισμό των παιδιών και ψηφοφορία τους.

«Στις 5-4-2017 ακούσαμε και είδαμε από το παράθυρο της τάξης μας τη σκόνη από την κατεδάφιση του γειτονικού εγκαταλελειμμένου κτηρίου στην οδό Σφιγγός 46. Εμείς το ονομάζουμε **ΣΚΕΛΕΤΙΑ.**

Στο μάθημα της Θεατρικής Αγωγής αποφασίσαμε να στείλουμε μια επιστολή στον Δήμαρχο ζητώντας την εκμετάλλευσή του ως άσυλο για τα αδέσποτα της γειτονιάς. Η συμμαθήτριά μας Μαρία Δ... ανέλαβε να γράψει την επιστολή με τη βοήθεια της οικογένειάς της.

Έχετε άλλες ιδέες για την εκμετάλλευση του άδειου γειτονικού οικοπέδου σύμφωνα με τις ανάγκες της γειτονιάς μας;

Τι προτείνετε; Θέλουμε τη γνώμη σας!»

Πρόθεσή μας είναι η συνέχιση της συγκεκριμένης δράσης την επόμενη σχολική χρονιά.

Ε. Για αυτό τον λόγο κάναμε διάχυση των αποτελεσμάτων με δυο μεγάλες αφίσες με:

- ✓ μια χρονογραμμή της επέκτασης του σχολικού κτηρίου και
- ✓ τα γενικά συμπεράσματα των μαθητών-τριών, επιλεγμένες φωτογραφίες, απολυτήρια, λεύκωμα παλιών μαθητών-τριών και σημαντικά έγγραφα από το αρχείο του σχολείου.

Δείτε ενδεικτικές φωτογραφίες της χρονογραμμής και της αφίσας με τα επιλεγμένα υλικά των συνεντεύξεων και του αρχείου του σχολείου, που αναρτήθηκαν στους διαδρόμους του σχολείου.

Τέλος, παρουσιάσαμε τα παλιά παιχνίδια της αλάνας των γιαγιάδων και μαμάδων μας στα παιδιά της Γ' τάξης.

Χρήση των μικρών βιβλίων στο μάθημα των Εικαστικών

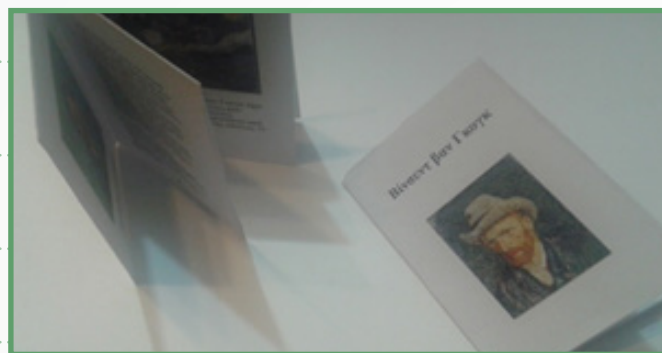
Στο μάθημα των Εικαστικών, οι μαθήτριες μέσω της χρήσης των μικρών βιβλίων, δημιούργησαν μικρά βιβλία με τη ζωή και το έργο καλλιτεχνών οι οποίοι διακρίθηκαν για την σημαντική προσφορά τους στην ιστορία της τέχνης. Οι μαθήτριες παρουσίασαν τα μικρά βιβλία στην κοινότητα της τάξης τους και κάθε φορά δάνειζαν το μικρό βιβλίο τους σε άλλη συμμαθήτριά τους. Στην συνέχεια στην ολομέλεια της τάξης αποφασίστηκε από τις ίδιες τις μαθήτριες να δοθεί στην καθεμία ως μελέτη περίπτωσης για ανάλυση, το μικρό βιβλίο του Βαν Γκογκ. Το έργο που επέλεξαν να αναλύσουν ήταν η «Έναστρη νύχτα» (1889) το οποίο τους έκανε εντύπωση και ήθελαν να το διερευνήσουν περισσότερο.

Οι μαθήτριες αναλύουν, παρατηρούν, διερευνούν και δημιουργούν λογικά επιχειρήματα αναλύοντας τα στοιχεία του πίνακα και σταδιακά από τη γενική εντύπωση του έργου υπεισέρχονται σε πολύπλοκες διανοητικές λύσεις. Οι μαθητές στην ολομέλεια της τάξης κάνουν χρήση της ανάκλησης της πρότερης γνώσης τους μέσω του καταϊγισμού των ιδεών τους, ιδεοθύελλας και καλούνται να απαντήσουν σχετικά με: τις απορίες που έχουν για το έργο τέχνης, τα σημαντικά στοιχεία του, τις εκπλήξεις και τα συναισθήματα που τους προκαλούν και στο τέλος να συνδυάσουν το έργο με προσωπικά τους βιώματα κ.λ.π.

Μετά την ανάλυση οι μαθήτριες καλούνται σε πρακτικό επίπεδο να αποτυπώσουν πρωτότυπα εικαστικά έργα ορμώμενες από το συγκεκριμένο έργο του καλλιτέχνη.

Η ανάλυση έργων τέχνης με τη χρήση του μικρού βιβλίου αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της μαθήτριας στο αντικείμενο της Ιστορίας της Τέχνης, στην προσέγγιση (μορφική, ειδολογική, θεματική, ερμηνευτική) έργων τέχνης, στην καλλιέργεια της αισθητικής κρίσης. Με την ανάλυση αντιπροσωπευτικών έργων τέχνης από διάφορα κινήματα της Ιστορίας της Τέχνης, οι μαθήτριες καλούνται να ανταποκριθούν ενεργητικά και δυναμικά στην αισθητική διαδικασία που «συμπράττει» και διαμορφώνεται σε τρεις άξονες:

- στην απόκτηση γνώσεων
- στην καλλιέργεια ικανοτήτων
- στην καλλιέργεια στάσεων, προτιμήσεων και συμπεριφορών.

27ο Νηπιαγωγείο Ιλίου

📍 Αθανασία Παπαγιάννη

Τεχνικές Φρενέ στην τάξη

Ενθουσιασμένη από το πρώτο τριήμερο του σεμιναρίου και βλέποντας ότι έχει πολλά κοινά σημεία με την διδασκαλία μου στην τάξη, άρχισα να εφαρμόζω τις τεχνικές Φρενέ.

Άρχισα από το «**Τι νέα**», λέγοντας στα παιδιά ότι θα ήθελα να τους πω τα νέα μου, όχι όμως ότι απλά πέρασα καλά το σαββατοκύριακο μου αλλά ότι έκανα κάτι διαφορετικό: έμαθα να φτιάχνω **μικρά βιβλία**. Τους εξήγησα ότι θα ήθελα να ακούσω και τα δικά τους νέα, αν έγινε κάτι διαφορετικό, αν θέλανε να πούνε κάτι που τους έκανε εντύπωση, που τα ενθουσίασε ή τα προβλημάτισε και θα θέλανε να το μοιραστούνε με τις φίλες τους.

Στη συνέχεια δημιουργήσαμε τα πρώτα μας μικρά βιβλία που ενθουσίασαν τα παιδιά αλλά και τους γονείς. Τα παιδιά ζωγράφισαν και τους έδειξα πως μπορούμε την ζωγραφιά τους να την κάνουν βιβλίο που θα το «διαβάζανε». Από κει και μετά σε κάθε θέμα της τάξης μας φτιάχναμε και το βιβλιαράκι μας. «Μα που θα μπορούσαμε να τα βάλουμε;» Αναρωτηθήκαμε με τα παιδιά και καταλήξαμε ότι αφού ήταν μικρά θα έπρεπε να είναι σε μια **μικρή βιβλιοθήκη!** Έτσι, πήραμε ένα χαρτόκουτο και το ντύσαμε με παραμύθια που είχαν χαλάσει και τοποθετήσαμε τα βιβλιαράκια μας!!!

Έπειτα κάναμε «**Το συμβούλιο της τάξης**». Εξήγησα στα παιδιά τι σημαίνει και πως λειτουργεί. Είναι χωρισμένο σε 3

στήλες. Στη 1 γράφουμε το πιο σημαντικό πρόβλημα της ημέρας – σε γενικό στυλ – στην 2 τις αποφάσεις των παιδιών – προσπαθώντας να ανιχνεύσουμε τις πιο θετικές – για το τι θα κάνουμε να λύσουμε το πρόβλημα και αν στο τέλος της ημέρας το πετύχουμε παίρνουμε την επιβράβευση που σε μας ήταν μια φατσούλα χαρούμενη, μπορεί να είναι οτιδήποτε (μπράβο, χαμόγελο...) Όσες πιο πολλές χαρούμενες φατσούλες τόσο το καλύτερο γιατί στο τέλος της εβδομάδας θα έχουμε ένα δώρο.

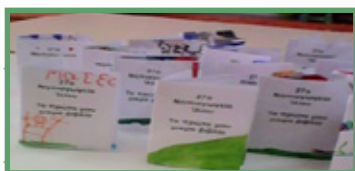
Την επόμενη εβδομάδα συνεχίσαμε με το 2ο συμβούλιο ; διαπιστώνοντας πόσο αρέσει στα παιδιά αλλά και πόσες συγκρούσεις, ιδέες και προτάσεις μπορεί να έχουμε από τα παιδιά τα οποία προσπαθούσαν να βρουν λύσεις καταφεύγοντας στο συμβούλιο της ημέρας με συμβούλους τις υπεύθυνες της μέρας. Έτσι ανάμεσα σε έναν περίπατο έξω απ το σχολείο και σε ένα πικ-νικ στην αυλή πραγματοποιήσαμε το πικ νικ αφού στο συμβούλιο είδαμε ότι ο χρόνος δεν μας άφηνε περιθώριο για βόλτα (είχαμε τις πρόβες για τη γιορτούλα μας).

Τέλος η «**Εξοδος προς την κοινότητα**» είχε σχέση με το δημοτικό σχολείο που βρίσκεται δίπλα μας. Αφορμή ήταν η εγγραφή τους στο δημοτικό σχολείο Αρχικά μιλήσαμε με τα παιδιά πώς το φαντάζονται και αποφασίσαμε να πάμε επίσκεψη. Γράψαμε γράμμα για να το δώσουμε στη δασκάλα και φέραμε ένα τετράδιο, όπου καθημερινά γράφανε την ημερομηνία και ζωγραφίζανε. Αφού πραγματοποιήσανε την επίσκεψη καταγράψανε στο τετράδιο τους την διαδρομή από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό, και ζωγραφίσανε ότι τους έκανε εντύπωση. Σαν προέκταση του θέματος και δεδομένου ότι τελειώνει η σχολική μας χρονιά, αποφασίσαμε του χρόνου να γνωρίσουμε την γειτονιά μας, με το καφενείο που είδαμε και την εκκλησία!!

Όλες αυτές οι τεχνικές, έστω και πειραματικά, δώσανε την ευκαιρία στα παιδιά, ειδικά στα συνεσταλμένα να εκφραστούν, να γίνουν υπεύθυνα και δημιουργικά, να συνεργάζονται και να ευχαριστιούνται! Οι γονείς δε, έμειναν ευχαριστημένοι, καθώς είδαν μεγάλη βελτίωση στο λόγο των παιδιών τους και στη διάθεση τους να έρθουν στο νηπιαγωγείο!!!

Το πρώτο μας συμβούλιο!

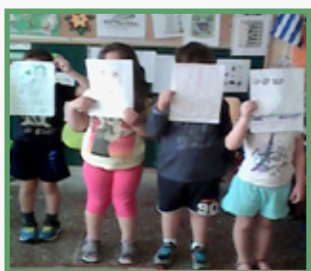
Το πρώτο μας μικρό βιβλίο

Τι νέα έχουμε σήμερα;

Η μικρή μας βιβλιοθήκη

Πάμε δημοτικό !!!!!

Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο»

Είμαστε η Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο - Πειραματικοί Ψηλαφισμοί για ένα Σχολείο της Κοινότητας», η οποία συγκεντρώνει ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών, εκπαιδευτικούς από τους χώρους της Πρωτοβάθμιας, της Δευτεροβάθμιας και της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων, ιδεών και προτάσεων για ένα δημόσιο σχολείο, ελεύθερο, ανοιχτό και συνεργατικό. Στόχος είναι ένα σχολείο της κοινότητας, στο οποίο, οι τεχνικές του Celestin Freinet, η δημόσια σφαίρα, η φιλοσοφία με τα παιδιά και η θεσμική παιδαγωγική, όπως και η υπαίθρια διδασκαλία, θα βρουν τη θέση τους.

Δουλεύουμε για μια ενότητα των ανθρώπων της παιδείας, του πολιτισμού, της αρχιτεκτονικής και της τέχνης με σκοπό τις δημιουργικές σχέσεις πολιτισμού, πολιτειότητας και υγείας, με κύρια χαρακτηριστικά την συνύπαρξη, τον πολιτισμό του βιβλίου, τον κινηματογράφο και τα Μέσα Επικοινωνίας.

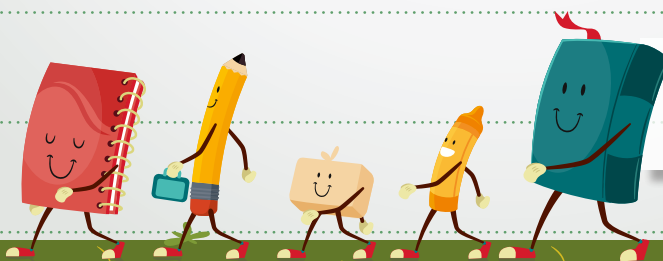
Στόχος είναι να δημιουργήσουμε μια «μικρή κιβωτό» ιδεών και παιδαγωγικών αντιλήψεων θεσμικής και κριτικής παιδαγωγικής στην κοινωνία, στην κοινότητα, στο σχολείο και στο πανεπιστήμιο για να είμαστε χρήσιμοι/ες στη δημόσια εκπαίδευση.

Για να μπορούμε να μιλάμε για έναν δάσκαλο που άφησε τους μαθητές του να ονειρεύονται.

Η Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο - Πειραματικοί Ψηλαφισμοί για ένα Σχολείο της Κοινότητας» έχει **στόχους**:

- ★ τη διάδοση της παιδαγωγικής του Σελεστέν Φρενέ, της θεσμικής και της κριτικής παιδαγωγικής, με τη διοργάνωση εκδηλώσεων και επιμορφωτικών σεμιναρίων στα σχολεία, τα Πανεπιστήμια, το Γαλλικό Ινστιτούτο και χώρους του Πολιτισμού και των Δικαιωμάτων του Παιδιού.
  - ★ τη συγκέντρωση και δημοσίευση σχετικών ερευνών, άρθρων και συγγραμμάτων της ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας, αλλά και τη μετάφραση και τη συγγραφή νέων κειμένων.
  - ★ την έρευνα και τον πειραματισμό στη διδασκαλία στο πνεύμα της παιδοκεντρικής διάστασης της μάθησης, της συλλογικής δράσης με ομάδες και της σύνδεσης του σχολείου με τη ζωή και την κοινότητα.
- Ανάμεσα στις σημαντικότερες δράσεις της Παιδαγωγικής Ομάδας είναι
- ★ το Πιλοτικό Πρόγραμμα Επιμόρφωσης και Εφαρμογής της παιδαγωγικής Freinet στη δημόσια εκπαίδευση με τη συνεργασία του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
  - ★ το Δίκτυο Συνεργατικών Σχολείων με την παιδαγωγική Freinet με μηνιαίες συναντήσεις για τη βιωματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ανταλλαγή της εμπειρίας από την εφαρμογή στο ελληνικό σχολείο.

~ Ε Π Ι Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Α ~

skasiarxeio.wordpress.com
diktyofreinetgr.wixsite.com

pilotikofreinet.weebly.com
mikra-vivlia.weebly.com

 Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο»
 skasiarxeio2014@gmail.com